

Klimata un enerģētikas
ministrija

*APVIENOTĀ KLIMATA, ENERĢĒTIKAS UN VIDES
KOORDINĀCIJAS DARBA GRUPAS SANĀKSME*

LATVIJAS KLIMATA POLITIKAS VIRZIENI: MĒRĶI, IZAICINĀJUMI, PROGRESS

Aiga Grasmane

Klimata politikas departamenta direktore

Klimata un enerģētikas ministrija

Rīga | 10.12.2025.

Foto: R.Rudzītis

KLIMATA POLITIKAS AKTUALITĀTES

KLIMATA PĀRMAIŅU IETEKMES UN RADĪTIE ZAUDĒJUMI

LATVIJAS KLIMATA POLITIKAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI

Nacionāla līmeņa klimata pārmaiņu politikas plānošanas dokumenti:

- ✓ Latvijas stratēģija klimatneitralitātes sasniegšanai līdz 2050. gadam
- ✓ Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāns laika posmam līdz 2030. gadam
- ✓ Aktualizētais Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam
- ✓ Vides politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam
- ✓ Grozījumi likumā «Par piesārņojumu» (910/Lp14)
- ✓ **Likumprojekts «Klimatnoturības un ekonomiskās ilgtspējas likums» (1007/Lp14), pieņemts Saeimā 27.11.25.**

Visām nozarēm un visiem pārvaldības līmeņiem, ieskaitot **pašvaldības un plānošanas reģionus**, ir jāsniedz ieguldījums Latvijas klimata politikas mērķu sasniegšanā.

PAŠVALDĪBU LIKUMS

4. pants. Autonomās funkcijas:
22) veicināt klimata pārmaiņu ierobežošanu un pielāgošanos tām.

KLIMATNOTURĪBAS UN EKONOMISKĀS ILGTSPĒJAS LIKUMS (1007/LP14)

Klimatnoturības un ekonomiskās ilgtspējas likuma mērķis:

veicināt valsts ekonomikas ilgtspēju, sekmējot konkurētspēju un valsts virzību uz klimata pārmaiņu ierobežošanu un klimatnoturību, lai līdz 2050. gadam sasniegtu klimatneitralitāti un nacionālos klimata mērķus saskaņā ar Eiropas Savienības un citām starptautiskajām saistībām.

*Ministriju un
pašvaldību **atbildība**
un iesaiste valsts
kopīgo saistību izpildē
t.sk. sasaiste ar NEKP*

*Koordinēta atbalsta
finansējuma sadale.
Priekšnosacījums **EKII** un
**jaunā Sociālā klimata
fonda (462,7 mil.EUR)**
apguvei*

*Latvijas noturības
stiprināšana (risku
izvērtējums,
pielāgošanās)*

PIENĒMTS SAEIMĀ 27.11.25.

KLIMATNOTURĪBAS UN EKONOMISKĀS ILGTSPĒJAS LIKUMS – PLĀNOŠANAS REĢIONU UN PAŠVALDĪBU IESAISTE

21. pants. Plānošanas reģionu un pašvaldību klimata politikas plānošana un īstenošana

KEM sadarbībā ar EM, FM, IeM, KEM, SM, VM, VARAM un ZM atbilstoši nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumentiem sagatavo plānošanas reģioniem un pašvaldībām paredzētas **klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās klimata pārmaiņām vadlīnijas**.

22. pants. Plānošanas reģiona klimata politikas plānošana

Plānošanas reģions ilgtspējīgas attīstības stratēģijā un attīstības programmā iekļauj siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas un pielāgošanās klimata pārmaiņām **mērķus**, to sasniegšanai plānotās prioritātes un nosacījumus, kā arī paredz rīcību un pasākumus šo mērķu sasniegšanai, izvērtējot šā likuma 21. panta otrajā daļā minētās vadlīnijas.

23. pants. Pašvaldības klimata politikas plānošana

Pašvaldība tās ilgtspējīgas attīstības stratēģijā, attīstības programmā un, ja nepieciešams, arī citos teritorijas attīstības plānošanas dokumentos **iekļauj klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās klimata pārmaiņām mērķus**, prioritātes, darbības un investīciju projektus, izvērtējot attiecīgā plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentus un šā likuma 21. panta otrajā daļā minētās vadlīnijas.

PIELĀGOŠANĀS KLIMATA PĀRMAIŅĀM PLĀNS

- ✓ Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāns laika posmam līdz 2030. gadam (2019. g.) aktualitātes:
  - **Risku un ievainojamības aktualizēti izvērtējumi** svarīgās tautsaimniecības nozarēs politiku pilnveidošanai klimatnoturībai:
  - **Noslēgti**: transporta infrastruktūra, lauksaimniecība & zivsaimniecība, mežsaimniecība¹;
  - **Izstrādes stadijā**: enerģētikas infrastruktūra, būvniecība
  - **Plānots izsludināt 2026.g.**: civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldība; veselība un labklājība; tūrisms un ainavu plānošana; ūdens apsaimniekošana un plūdi; bioloģiskā daudzveidība un ekosistēmas
- ✓ Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāns laika posmam līdz 2030. gadam - **vidusposma izvērtējums** 2026. gadā
- ✓ Pielāgošanās klimata pārmaiņām **ekspertu darba grupa** - vairāk kā 50 ekspertu no ministrijām, nozaru institūcijām un nevalstiskām organizācijām.

PLĀNOŠANAS KVALITĀTE – INVESTĪCIJA DROŠĀKĀ NĀKOTNĒ – VIDEI, IEDZĪVOTĀJIEM, ATTĪSTĪBAI

Plānošanas dokumentu kvalitāte un īstenošana:

- Investīcija drošākā nākotnē
- Operatīvās reaģēšanas spēja krīzes situācijās

Izaicinājumi:

- Kvalitatīvi plānošanas dokumenti – kvalitatīvs pieprasījums nepieciešamajiem risinājumiem
- Izpratne un kompetences
- Datu pieejamība un kvalitāte
- Vajadzība mainīt:
  - paradumus
  - praksi
- Rīcību dzīvotspēja 4+ gadi

LIFE PROGRAMMAS INTEGRĒTAIS PROJEKTS KLIMATA JOMĀ –

LIFE IP NECP LOCAL

LIFE INTEGRĒTĀ PROJEKTA PIETEIKUMS

LIFE IP NECP LOCAL – KEM iesniedza projekta Concept Note 04.09.25. EK izvērtēšanai, saņemts pozitīvs vērtējums, notiek pilnā projekta pieteikuma gatavošana, iesniegšanai 05.03.26.

Projekta partneri: Satiksmes ministrija, Ekonomikas ministrija, Zemkopības ministrija, Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija, **plānošanas reģioni, pašvaldības**, LVGMC

Projekta ilgums:

9 gadi (indikatīvi no 01/09/2026)

Projekta vadošais partneris – Klimata un enerģētikas ministrija

Finansējuma avotu sadalījums:

LIFE programma – 60%

VARAM – 35%

Pašu līdzfinansējums – 5%

PLĀNOTĀ PROJEKTA TEMATISKIE BLOKI

SAISTĪTI AR NEKP TEMATISKAJĀM SADAĻĀM UN VĒRSTAM UZ NEKP SASNIEDZAMO MĒRĶU
SASNIEGŠANU:

Transports

Rūpniecisko procesu un produktu izmantošanas
(RPPI) sektors

Energoefektivitāte un pieejamība

Pētniecība, inovācija un konkurētspēja

Pielāgošanās pasākumi

Lauksaimniecība un ZIZIMM sektors (potenciāli)

LIFE INTEGRĒTAIS PROJEKTS

AKTIVITĀŠU VIRZIENI/BLOKI

Normatīvā regulējuma
ieviešana un
“iedzīvināšana”

Kapacitātes
paaugstināšana visām
iesaistītajām pusēm,
sadarbības veicināšana
t.sk. rīcības plāni, u.c.

Platformas, sistēmas,
rīki un modeļi – lai
nodrošinātu efektīvu
pasākumu ieviešanu un
ilgtspēju (*SEG emisiju*
uzskaite, monitorings, u.c.)

Pilota un
demonstrācijas
aktivitātes – atbalstāmas
tikai ja ir pārneses,
upscale (mērogošanas)
potenciāls

Zināšanu un
informētības
paaugstināšana,
komunikācijas kampaņas
par NEKP saistītajām
tēmām

Pētniecība un inovācijas
– jauni efektīvi risinājumi
NEKP mērķu sasniegšanai

Motivācijas
programmas, atbalsta
fondi, privātā finansējuma
piesaistes pasākumi, zaļā
sertifikācija

LIFE INTEGRĒTAIS PROJEKTS **AKTIVITĀŠU** **PIEMĒRI - 1**

ENERGOEFEKTIVITĀTE

Zināšanu un izpratnes veicināšanas pasākumi:

3.2.1.11. Nodrošināt skolām iespēju ieviest klimata, energoefektivitātes kalkulatorus un mācīt skolēniem minimizēt šos rādītājus ar līmeņatzīmju principu, salīdzinot skolu sasniegto

- **Energogida pakalpojumu platformas izveide** un nodrošināšana Vidzemes plānošanas reģiona pašvaldībām un iedzīvotājiem - VPR
- Interaktīva informatīvā kampaņa pilsētvidē par **enerģijas patēriņa un SEG emisiju samazināšanas** iespējām ikdienā – VPR
- **Zināšanu pilnveides kampaņa** Vidzemes reģiona iedzīvotājiem par **atjaunojamo energoresursu ieviešanas un izmantošanas iespējām**, vienlaikus mazinot zaļmaldināšanas (greenwashing) ietekmi uz vairotu sabiedrības izpratni un zināšanas – VPR, RTU
- **Klimata pārvaldības mācību cikla īstenošana**, lai **paaugstinātu** pašvaldību un plānošanas reģiona speciālistu **kapacitāti** klimata politikas īstenošanā – VPR, RTU
- **Klimata un energoefektivitātes kalkulatoru izstrāde** skolām, skolēnu izglītošana – Salaspils pašvaldība

LIFE INTEGRĒTAIS PROJEKTS AKTIVITĀŠU PIEMĒRI - 2

PIELĀGOŠANĀS KLIMATA PĀRMAIŅĀM, *Zaļā infrastruktūra un dabā balstītie risinājumi*

3.6.11. Dabas (t.sk. Baltijas jūras piekrastes) un kultūrvēsturisko ainavu vērtību aizsardzība no klimata pārmaiņu negatīvās ietekmes

- **Pilsētu zaļo zonu un koku vainagu projekcijas nepieciešamā līmeņa noteikšana.** Vadlīnijas konkrētiem risinājumiem teritoriju apzaļumošanai, koku stādījumiem (koku sugas, blīvums, u.c.). Zaļo teritoriju mērķtiecīga plānošana, integrēšana pašvaldības plānos/dokumentos – VARAM, Ventspils pašvaldība, Mārupes pašvaldība
- **Koku stādīšana pilsētās** – pilotprojekti, mazie granti sadarbībā ar pašvaldībām. Sasaiste ar sabiedrības informēšanas kampaņām – VARAM, KPR, VPR
- **Dabā balstīti risinājumi**, kas palielina pilsētu bioloģisko daudzveidību, atbalsta apputeksnētājus un samazina klimata pārmaiņu izraisītos riskus – dabā balstītu risinājumu integrēšana neliela mēroga projektos – mazie granti vai projektā iekļautās pašvaldības
- **Zaļie risinājumi lietusūdeņu apsaimniekošanā**, tehniski – ekonomiskā pamatojuma izstrāde ar pārneses potenciālu – Mārupes pašvaldība, Salaspils pašvaldība
- **Invazīvo sugu ierobežošana** (kompostēšanas laukumi, u.c, pilotprojekti) – Salaspils pašvaldība
- **Lietusūdens apsaimniekošana saistībā ar Integrētiem notekūdeņu apsaimniekošanas plāniem** (labās prakses apkopojums, finanšu modeļi, u.c.) – LŪKA, Pilotprojekts – Rīgas pašvaldība

RĪGA UN LIEPĀJA - NET-ZERO-CITIES DALĪBNIECES

NetZeroCities – Eiropas Komisijas iniciatīva, kurā pilsētas apņemas panākt klimatneitralitāti līdz 2030.gadam. 112 dalībnieki, no Latvijas izraudzīta **Rīga** un **Liepāja**.

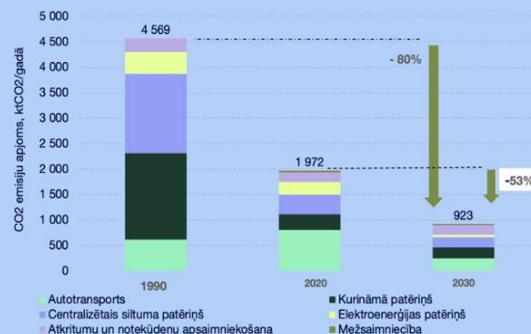

Liepāja

Liepāja kā piemērs

- Energopārvaldības sistēma (2016) un online monitoringa sistēma (2019)
- Ēku atjaunošana (kopš 2007.gada)
- Pašvaldības atbalsta programmas
- Viedie risinājumi satiksmes organizēšanā
- ESKO pakalpojums iekšējo telpu apgaismojumam
- Siltummezglu attīlīnāta vadība
- Labas pārvaldības principi, klientu apkalpošana, e-pakalpojumi un mobilā aplikācija u.c.

Kopējais CO₂ emisiju samazinājums

Rīgas mērķi ceļā uz klimatneitralitāti un energoneatkarību

Rīgas ceļš līdz klimata pilsētas līgumam

- 2008.gadā parakstīts Pilsētas mēra pakts
- 2020.gadā izveidota klimatneitralitātes grupa
- 2021. gadā Rīga pievienojusies Parīzes klimata deklarācijai "Pilsētas, kas ved ceļu uz klimatneitralitāti"
- 2021.gadā atjaunotas Pilsētas mēru pakta saistības, kas pielīdzināmās ES mērķiem klimata jomā
- 2022.gadā apstiprināts Rīgas pilsētas ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plāns līdz 2030
- 2022.gadā Rīga tiek uzņemta EK «100 klimatneitrālas un viedas pilsētas līdz 2030»
- 2024.gadā Rīga iesniedz klimata pilsētas līgumu Eiropas Komisijā
- 2024.gadā apstiprināts NetZero Pilot Cities programmas projekts

Liepāja

Ieguvumi pašvaldībai un pilsētai

- Arvien vairāk ES fondu uzsaukumi, piemēram «Horizon Europe», kur ir prasība pēc misijas pilsētu dalības
- Piekļūšana tehniskajam atbalstam no Climate City Capital Hub un The City Expert Support Facility
- Eiropas Investīciju bankas finansējums
- Uz vairākām pilsētām nozīmēts padomnieks
- Klimata jautājumu aktualizēšana un sagatavošanās nākotnes prasībām
- Citu struktūrvienību un iestāžu iesaiste
- Lēmumu pamatošana (dažādos līmeņos)

EU's climate neutrality objectives

- European Green Deal – making Europe the first climate-neutral continent in the world
- As part of the EU's Research and Innovation Programme, Horizon Europe, the European Commission launched in 2021 four EU Missions that support this target
- Cities are home to 75% of EU's citizens, and worldwide cities account for more than 70% of CO₂ emissions. Meanwhile, cities are natural innovation hubs and often demonstrate the ambition to move towards climate neutrality
- The EU Mission on '100 Climate-Neutral and Smart Cities' aims to achieve **100 climate-neutral and smart cities by 2030** and to ensure that these cities act as experimentation and innovation hubs to enable **all European cities to be climate-neutral by 2050**

Horizon Europe (Liepāja) received funding from the H2020 Research and Innovation Programme under grant agreement n°101036519.

The role of NetZeroCities

- In spring 2022, 112 cities were selected for the Mission and are now working towards climate neutrality by 2030
- The NetZeroCities project, consisting of 34 partners from 13 countries, was awarded funding by the European Commission to support these 112 cities in achieving their ambitious target
- NetZeroCities currently manages the Platform to support the implementation of the Mission, providing cities with expertise and services tailored to their needs, for example:
  - Online Mission Portal with tools, case studies, and other resources
  - City Advisors
  - Pilot Cities Programme (sub-grants)
  - Support to develop their Climate City Contracts

INICIATĪVU PIEMĒRI

2022 - 2027

DEVELOPING AND DEMONSTRATING PORTFOLIO OF NATURE BASED AND SMART SOLUTIONS FOR IMPROVING URBAN CLIMATE RESILIENCE IN LATVIA AND ESTONIA

Dati attīstībai
hakatons Vidzemes reģiona attīstībai

Iniciatīva, kas tiek īstenota PoliruralPlus projekta ietvaros, un tās mērķis ir veicināt datu un mākslīgā intelekta izmantošanu reģionālās attīstības plānošanā. Hakatons apvieno Vidzemes plānošanas reģiona speciālistus, pašvaldību pārstāvjus un IT jomas ekspertus kopīgā ideju radīšanas procesā lai uzlabotu attīstības novērtēšanu un iespēju pieņemt datu balstītus lēmumus.

3. septembris | tiešsaistē
19. septembris | Mātiņienī, Smiltēnes tehnikumā

Home News & events

PROGRAMME 2021-2027
PRIORITY 1 INNOVATIVE SOCIETIES
OBJECTIVE 1.2 RESPONSIVE PUBLIC SERVICES

ClimaResponse

The project ClimaResponse helps local authorities reduce climate and disaster risks, improve their response to extreme weather events, and build long-term regional climate resilience through targeted strategies, training and cooperation.

Vidzemes plānošanas reģiona hakatons attīstībai

Projekts "Atbilstoša vietējo pašvaldību rīcība klimata pārmaiņām un katastrofu risku mazināšanai" (ClimaResponse)

NFI projektā paveiktais

THE OBJECTIVE

To increase resilience of Estonian and Latvian urban areas to extreme weather events, by the use of green infrastructure (GI) and nature-based solutions (NBS) for addressing these challenges.

Tested in 8 urban demonstration sites of Estonian and Latvian local governments, the newly composed high-potential plant communities will be used, pluvial flood simulation models and an integrated decision support system for mitigation measures will be developed and nature-based solutions will be designed and implemented.

Green infrastructure and nature-based solutions will be operationalized in local urban municipal planning by co-creation of policy and management options, adoption of nature-based solutions maintenance rules and urban greening plans.

PROJECT COORDINATOR	TOTAL BUDGET	PROJECT TERM	PARTNERS INVOLVED
Vilmsi municipality	5,1 M. EUR	5 years (2022 - 2027)	16 in total (8 from EE, 8 from LV)

LIFE LATESTAdapt - Dabā balstītu un viedo risinājumu portfeļa izstrāde un demonstrēšana pilsētu klimata noturības uzlabošanai Latvijā un Igaunijā

RISINĀJUMI PIEKRASTES PAŠVALDĪBĀM JŪRAS KRASTA EROZIJAS MAZINĀŠANAI

La mērķis ir veicināt piekastes valdītāju (PVA) spēju veikt efektīvākus pasākumus, lai mazinātu erozijas riskus piekrastē, izmantojot dabiskās risinājumus (DR) un citus pasākumus, kas palīdz mazināt erozijas riskus piekrastē.

1. fāze: 2022-2023
2. fāze: 2023-2024
3. fāze: 2024-2025
4. fāze: 2025-2026

DRINĀJUMU ĪSTĒMĀJUMS

DRINĀJUMU ĪSTĒMĀJUMS

DRINĀJUMU ĪSTĒMĀJUMS

KLIMATA PĀRMAIŅU POLITIKAS INTEGRĀCIJA NOZARU UN REĢIONĀLAJĀ POLITIKĀ

3 partneri, 118 eksperti, 15 novirzību eksperti
18 ārpusvalsts ekspertu
14 pasākumi, 11 semināri, 3 konferences
266 apmācīti speciālisti
11 pētījumu rezultāti
266 apmācīti speciālisti
11 pētījumu rezultāti
266 apmācīti speciālisti

PROJEKTĀ PAVEIKTAIS

KLIMATU PĀRMAIŅU LABĀKĀI IZPATRNEI

- Novērtētas līdzšinējās klimata izmaiņas un atjaunināta Latvijas klimata pārmaiņu scenārijs 2100. gadam
- Īstenošana nacionālās brīdināšanas sistēmas saistībā ar hidrometeoroloģiskām parādībām, tai skaitā izstrādāti 5 jauni brīdinājumu kritēriji
- Veikta jūras krasta līnijas noteikšana un tās izmaiņu novērtējums

KLIMATA POLITIKAS INTEGRĀCIJAI NOZARĀJĀ POLITIKĀ

- Veikta Latvijas nacionālās klimata pārmaiņu gūžu inventarizācijas sistēmas pilnveidošana
- Izstrādāta elektroniskā datu bāze par ozona slāni norādībām veidam un F-gāzēm
- Sagatavoti ieteikumi "zaļā budžeta" ieviešanai
- Veikta jūras krasta līnijas noteikšana un tās izmaiņu novērtējums

KLIMATA POLITIKAS INTEGRĀCIJAI REĢIONĀLAJĀ POLITIKĀ

- Izstrādāta reģionālo datu vākšanas un ziņošanas sistēma, tai skaitā pašvaldību klimata pārmaiņu gūžu inventarizācijas sistēma
- Izstrādāta e-mācību kurss un nodrošināta apmācības pasākumu un plānošanas reģionu speciālistiem par klimata pārmaiņu jautājumiem
- Izstrādāta modeļa klimata pārmaiņu gūžu emisiju samazināšanas pasākumu novērtēšana reģionālā līmenī
- Veikti pētījumi un sagatavoti priekšlikumi:
  - klimata politikas integrācija vietējā un reģionālā līmeņa teritorijas attīstības plānošanā
  - ģipslu transporta infrastruktūras attīstības plānošanā
  - praktiskiem risinājumiem jūras krasta erozijas mazināšanai

REĢIONĀLO DATU VĀKŠANAS UN ZIŅOŠANAS SISTĒMA

Centrālā statistikas pārvalde 2023. gadā ir sagatavojusi un publicējusi datu kopu par Latvijas reģionālajiem klimata pārmaiņu mērķa izpildes rādītājiem, kas pēdējo reizi tika izstrādāti 2019. gada sākuma stāvoklī. Šī datu kopā ir iekļautas reģionālās klimata pārmaiņu gūžu (SEG) emisiju apjomi un atjauninātās enerģijas patēriņam visos novados un valsts līmenī.

IZSTRĀDĀTIE REĢIONĀLIE KLIMATA RĀDĪTĀJI

50 SEG emisiju	14 Atjaunojamās enerģijas	6 Elektroauto	2 Mežu	2 Enerģijas ietaupījums

Sagatavots ziņojums "Reģionālie klimata pārmaiņu rādītāji", kurā ir izanalizēti reģionālie klimata pārmaiņu rādītāji un detalizēti aprakstīti esošā situācija plānošanas reģionos, valsts līmenī un novados (pieejams šeit).

SEG emisijas Latvijas pašvaldībās

Reģionālie klimata pārmaiņu rādītāji

Oficiālais statistikas portāls Latvijas Oficiālā statistika

Rādītāji, kā arī sagatavoti metodiski un SEG emisiju aprēķināšanas metodiskie un publiski pieejama Oficiālais statistikas portāls, sadarbībā "Reģionālie klimata pārmaiņu rādītāji" (pieejams šeit).

Strādājām kopā ar Eiropa!

Norway grants

Klimata un enerģētikas
ministrija

Mēs veidojam ilgtspējīgu **RĪTDIENU** Latvijai!

